

SPIS TREŚCI

Ojcowie Niepodległości

Włodzimierz Suleja – Józef Piłsudski
– twórca Niepodległej..... 5

W całych dziejach Polski, tak przedrozbiorowej, jak i okresu zaborów, niewiele było postaci o podobnej skali dokonań. Co więcej, Piłsudski już za życia stał się symbolem.

Marek Gałęzowski – Czy Piłsudski mógł
w 1920 roku powstrzymać bolszewizm? 18

Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie

Juliusz S. Tym – Polska 1. Dywizja Pancerna
1942–1947 26

Pancernicy gen. Stanisława Maczka zapisali piękną kartę w historii
polskiego oręża.

Sławomir Kalbarczyk – Ewakuacja
Armii Polskiej do Iranu – nowe spojrzenie 38

Generał Władysław Anders, kierując się wyłącznie względami
militarnymi, podjął starania o wyjście Armii Polskiej ze Związku
Sowieckiego. Józef Stalin swojej zgody na jej ewakuację do Iranu
nie konsultował z rządem polskim. Nie była to decyzja polityczna.

Jerzy Kirszak – Idziemy w pełen chwały bój.

Generał Roman Szymański (1895–1974)..... 48

Jeden z najwybitniejszych polskich żołnierzy i bohaterów XX w., gen. Roman Szymański, jest jednocześnie postacią niemal zupełnie nieznaną.

Wojtek Matusiak – Polscy lotnicy w operacji „Jubilee” 68

II wojna światowa wciąż kryje zagadki dotyczące zakulisowych decyzji strategicznych na najwyższym szczeblu. Przykładem jest lądowanie wojsk sojuszniczych pod Dieppe na północy Francji w sierpniu 1942 r. Tymczasem u nas rzadko się pamięta o sukcesie Polskich Sił Powietrznych w tej operacji.

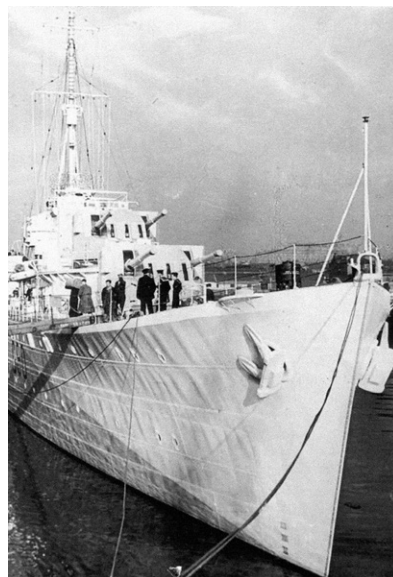

Krzysztof Kaczmarski – Jak słowo „Bóg” wróciło na sztandary Wojska Polskiego 84

Potrzeba było tragedii II wojny światowej, by dewiza „Bóg, Honor i Ojczyzna” pojawiła się znowu na polskich sztandarach wojskowych.

Teodor Gąsiorowski – Trzy rejsy niszczyciela
ORP „Orkan” 93

W dwudziestoleciu międzywojennym zdecydowano, że okręty pływające pod banderą Polskiej Marynarki Wojennej będą nosiły nazwy gwałtownych zjawisk atmosferycznych. „Burzę” i „Wicher” zamówiono we francuskich stoczniach i chociaż sprawdzały się w służbie, to już dwa następne zostały zbudowane przez Brytyjczyków. „Błyskawica” i „Grom” okazały się świetnymi nabytkami. Kolejne były „Piorun” i „Orkan”.

Bartosz Bolesławski – Powojenne dylematy
żołnierzy Andersa..... 102

W maju 1944 r. żołnierze 2. Korpusu Polskiego po heroicznym boju zdobyli klasztor na wzgórzu Monte Cassino. Odwagi gratulowali Polakom wszyscy sojusznicy. Po wojnie podziwiani bohaterowie stali się dla państw zachodnich wielkim kłopotem i żyli tam często w biedzie i zapomnieniu. Ci, którzy wrócili do kraju, byli represjonowani przez komunistów.

Komentarze historyczne

Paweł Piotrowski – Kampania antysemicka w ludowym Wojsku Polskim
w 1967 roku..... 113

Tak zwane „czystki antysemickie w Wojsku Polskim” były częścią szerszego zjawiska, które miało miejsce od połowy lat sześćdziesiątych. Chodziło o oczyszczenie szeregów wojska z „oficerów rewizjonistów”.

Przemysław Benken – W cieniu
Wiktor Herera 125

Powstaniec warszawski, naukowiec bliski komunistycznej
władzy, wreszcie doradca ekonomiczny Solidarności –
w życiorysie Władysława Sadowskiego nie brakuje
znamiennych zwrotów.

Jan Wojciech Wingralek –
Żeby Polska była Polską 136

Mateusz Marek – Kresy – czy warto
zobaczyć? Wyjazd edukacyjny
klas policyjnych..... 142

Książki

ks. Jarosław Wąsowicz SDB –
Wolność jest kuloodporna 150

Marek Klecel – Hitler i Stalin:
życiorys równoległy 153

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
dr hab. Waldemar Grabowski,
dr Kazimierz Krajewski,
dr Mariusz Krzysztofński,
dr Sebastian Ligarski, dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz, Anna Zechenter

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
dr Filip Gańczak (filip.ganczak@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski
(jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko –
zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Andrzej Sujka (andrzej.sujka@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat: Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny: Sylwia Szafrńska
Projekt okładki i łamanie:
Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadrzyńiak-Saracyn

Adres redakcji:
ul. Wołoska 5, 02-675 Warszawa

Adres do korespondencji:
ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa

Druk:
LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

W winiecie: oryginalny orzełek
z czapki powstańczej, fot. Jarosław Wróblewski